

Pokroky ve výrobě a v obchodu

manufaktura – ruční výroba ve velkém, založená na dělbě práce (jednotlivé činnosti v postupu výroby byly odděleny, vykonávali je různí lidé; na rozdíl od řemesla, kde jeden člověk zhotovil celý výrobek)

kapitalistický vztah - práce za mzdu

vynález knihtisku

Reformace

- hnutí za nápravu (reformu) poměrů v církvi a odstranění její světské moci

Martin Luther – profesor saské univerzity

Roku 1517 veřejně vystoupil proti prodávání odpustků a proti nepořádkům v církvi (církve měla být podřízena moci panovníka)

Tomáš Müntzer – hlásal rovnost všech lidí a odsuzoval vykořisťování poddaných vrchnostmi. Byl popraven roku 1525. Byl vůdcem německé selské války

Jan Kalvín – myslitel francouzského původu, který působil v Ženevě.

Za smysl lidského života považoval práci a podnikání.

Kritizoval církve a vypracoval nové učení – kalvinismus

Státní náboženství – tj. náboženství podporované nebo nařízené státem

Evropská kultura v 16. století a počátek protireformace

Renesance a humanismus: rozšíření vzdělanosti → J. Gutenberg – vynález knihtisku

Vědci: M. Koperník

T. de Brahe

G. Bruno

G. Galilei

Umělci: M. Cervantes – španělský spisovatel

W. Shakespeare – anglický dramatik

A. Dürer – německý malíř

Nástup Habsburků na český trůn

1526 – Ferdinand I. Habsburský → král český a uherský

- vládne habsburské mnohonárodnostní monarchii (Viedeň-dvorské úřady)
- oslabil moc českých stavů

Maxmilián II.

Rudolf II. – sídlil na Pražském hradě

Česká kultura v 16. století: renesance

Architektura-zámky, letohrádky (Belvédér, Hvězda), paláce

Čeští vydavatelé knih (Jiří Melantrich, Daniel Adam z Veleslavína)

Jednota bratrská – Bible kralická

Doplň do vět vynechané údaje a pošli do 1. 6. 2020 na e-mail infojas@centrum.cz:

EVROPA V 16. STOLETÍ

Doplň chybějící údaje: 1588, Alžběta, Drake, Evropě, feudální, flotilu, Habsburkům, Hrozný, katolickou, Ludvík, loďstvo, Moháče, občanská, odboj, Oranžský, Romanovců, ruského, Tatary, Turků, výbojům.

Útoky obrana proti jejich – bitva u
Sjednocení státu (Ivan III.) a jeho vítězství nad
(Ivan IV.). Od 17. st. – dynastie (vládla v Rusku
až do roku 1917).

Nizozemský proti španělské nadvládě (16. století). Nizozemí
(Flandry, Brabantsko, Holland) – nejbohatší část Evropy, patřilo španělským
..... (Filip II.). Vilém – vůdce celonárodního
povstání (bojovníci – gézové). První evropský stát, kde byla zrušena
..... závislost (vláda buržoazie).

Obrana proti v západní :

Anglie: královna

Mořeplavec F. sestavil válečnou

a roku porazil španělské

Francie: 1560 válka mezi většinou a

kalvinistickými hugenoty, krále Jindřicha IV. vystřídal na trůnu

..... XIII.